

том подручју.

Храм Светих апостола Петра и Павла је саграђен пре Првог светског рата. Православном становништву је поред верског средишта био и централно место социјалног живота. Током Другог светског рата и почетком грађанског рата у Босни и Херцеговини претрпео је значајна оштећења, а његова обнова је започета 2012. године на иницијативу некадашњих становника Осредка.

Четворојеванђеље садржи канонска јеванђеља по Матеју, Марку, Луки и Јовану и представља највредније и у добром стању сачувано благо храма. Четворојеванђеље је штампано у Русији, а купљено добровољним прилогом локалног становништва 1882. године.

Започета је дигитализација надгробних споменика православног гробља, који на посебан начин причају причу о месту и њиховим некадашњим становницима. Најбољи су сведок које су породице настаниле место и када, просечној старости становништва, писмености, појави болести услед којих се повећавала смртност становништва, ратовима који су се одиграли на том подручју, као и појавама миграција. Направљена је мапа гробља. Сваком надгробном споменику је додељена иконица која описује његов облик и тренутно стање, име и презиме покојника уколико је познато, и слика споменика. Грбови су груписани по породицама, те ради лакшег претраживања мапе гробља, иконице надгробних споменика једне породице обојене су истом бојом. Најстарији споменици са којих је могуће прочитати податке о преминулом датирају из осамдесетих година XIX века. Постоји неколико типова надгробних споменика, од којих су неки једноставни и садрже само текст са подацима о покојнику, а неки су украшени понеким или већим бројем мотива.

Кључне речи: дигитализација, заоставштина, Срби, храм, Четворојеванђеље, надгробни споменици

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ - ИНКЛУЗИВНИ ПРОЦЕС

Дејан Масликовић

Математички институт САНУ

Београд, Србија

dejan.maslikovic@sanu.ac.rs

Апстракт. Савремени развој информационих и комуникационих технологије омогућио је да су дигитални садржаји доступни најширем слоју друштва на све већем броју уређаја.

Дигитализација културне баштине представља изазов и нови приступ презентације садржаја институција културе публици.

Представљање културне баштине више није ограничено простором у коме се излаже, условљено доласком у изложбени простор и бројем експоната који могу да се изложе. Ни само стање експоната и степен заштите више нису ограничавајући фактори.

Представљањем културне баштине у галеријама, музејима, архивима и библиотекама није се увек водило рачуна о приступачности простора особама са инвалидитетом као ни о приступачности садржаја овој, дискриминацији подложној друштвеној групи. Приликом представљања дигитализоване културне баштине мора се водити рачуна да се иста грешка не понови.

Рад на приступачности дигиталних садржаја особама са инвалидитетом захтева мање средстава и напора од омогућавања физичке приступачности.

На тржишту постоји низ апликација намењених особама са инвалидитетом које им омогућавају лакше коришћење садржаја на интернету и ИКТ уређаја, кретање у простору, разумевање садржаја и др.

Кључне речи: Компоненте, форматирање, стил.